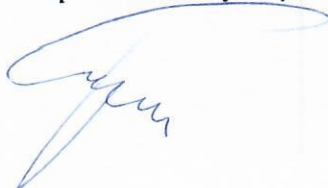

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RADZYNIU PODLASKIM
ZA ROK 2022**

Radzyń Podlaski styczeń 2023 r.

Opracował: Andrzej Szczęch

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Szczęch', written over a horizontal line.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RADZYNIU PODLASKIM
za 2022 rok**

Ustawa o pomocy społecznej w art. 110 ust. 9 nakłada na Kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej obowiązek corocznego przedstawiania Radzie Miasta sprawozdania z działalności ośrodka oraz obowiązek przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Wydatki MOPS na koniec 2022 r. (łącznie ze środkami budżetu państwa na zadania zlecone i dofinansowanie zadań własnych) wyniosły 23 588 073,86 zł . Ze świadczeń pomocy społecznej korzystały 383 osoby w tym: 269 rodzin – liczba osób w rodzinach 659. Od 1 stycznia 2022 r. zostały podwyższone kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy. Obecnie kryteria dochodowe to 776 zł osoba samotna i 600 zł.- osoba w rodzinie.

Najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń są: bezrobocie, ubóstwo i niepełnosprawność. Sytuacja tych osób i rodzin nabiera cech trwałości, przyczyniając się do długotrwałego pozbawienia możliwości korzystania z dóbr i usług, a tym samym prowadzi do wykluczenia społecznego. Wielu podopiecznych jest zarejestrowanych w PUP jako osoby bezrobotne wyłącznie w celu posiadania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego i korzystania z pomocy społecznej. Wiele osób jest zatrudnianych w szarej strefie, a deklarowane w formie oświadczenia dochody odbiegają często od faktycznie osiągniętych. Istnieje również zjawisko zaniżania dochodów podopiecznych przez pracodawców zatrudniających oficjalnie za minimalne wynagrodzenie za pracę i wypłacających faktycznie wyższe wynagrodzenia w celu uniknięcia wysokich kosztów zatrudnienia. Obecnie obserwuje się (zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym) znaczny wzrost osób przeżywających problemy społeczne związane z brakiem odpowiednich dochodów (brak ofert pracy, zbyt małe wynagrodzenia zniechęcające do podejmowania pracy m. in. ze względu na konieczność ponoszenia wysokich kosztów opieki nad dziećmi, zadłużenie z tytułu kosztów mieszkaniowych, energii elektrycznej itp.). Powoduje to zwiększenie niezadowolenia i frustracji podopiecznych i pojawianie się jeszcze większych problemów jak np. alkoholizm, przemoc domowa, rozpad rodziny, choroby i niepełnosprawność spowodowane często brakiem odpowiedniego leczenia czy terapii, bezdomność. Praca

z takimi ludźmi wymaga dużych kwalifikacji, doświadczenia życiowego, cierpliwości i jednocześnie delikatności i empatii. Podstawowym i chyba najtrudniejszym zadaniem pracownika socjalnego jest nawiązanie komunikacji z podopiecznym. Najbardziej skuteczną jest praca poprzez odpowiednie wysłuchanie, rozmowę wspierającą, ukazanie pozytywnych aspektów danej sytuacji życiowej oraz możliwości rozwiązania (ograniczenia) problemów. Małe efekty dają próby zmiany postępowania podopiecznych poprzez nakazywanie określonych zachowań. Pracownicy wskazują możliwości rozwiązania problemów starając się nie wyręczać podopiecznych w podejmowaniu działań uzależniając to od stopnia bezradności podopiecznego.

Ośrodek jest instytucją polityki społecznej. Należy do sektora usług socjalnych publicznej pomocy społecznej i jest jednym z głównych realizatorów zadań w zakresie pomocy społecznej na szczeblu lokalnym. Swoim zasięgiem działania obejmuje obszar miasta Radzyń Podlaski. MOPS w Radzynie Podlaskim, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej wchodzi w skład systemu polityki społecznej miasta Radzyń Podlaski. MOPS działalność prowadzi w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej radzyński MOPS realizuje również zadania związane z kompleksowym wsparciem rodziny.

Osobie zgłaszającej się do MOPS gwarantujemy natychmiastową pomoc, która w zależności od zgłaszanego problemu może przybierać różne formy, takie jak np.:.: wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pomoc w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego m. in. dla rodzin i dzieci, opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, zaburzonymi psychicznie oraz bezdomnymi, wsparcie osób doświadczających przemocy.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie własnych zasobów, potencjału i aktywności.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie, w tym specjalne programy rządowe, zadania własne gminy oraz własne o charakterze obowiązkowym. Ustawa o pomocy społecznej dokonała podziału zadań własnych gminy finansowanych ze środków własnych gminy ze względu na charakter ich realizacji, na zadania obligatoryjne i fakultatywne.

Zadania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim, funkcjonuje w strukturach miasta od 1990 r., udzielając mieszkańcom/klientom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwia im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do w/w. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim świadczył pomoc na rzecz mieszkańców miasta w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm),
- 2) Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023” (t. j. M. P. 2018 poz. 1007),
- 3) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. Z 2021 r. poz. 2021),
- 4) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. z 2013 r. poz. 589),
- 5) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.),
- 6) Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 16 kwietnia 2021r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. (M. P. z 2021 poz. 393).
- 7) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),

- 8) Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.),
- 9) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.)
- 10) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.),
- 11) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.),
- 12) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 172),
- 13) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.),
- 14) Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 423),
- 15) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 974 z późn. zm.),
- 16) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573),
- 17) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- 18) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1327),
- 19) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
- 20) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1100),
- 21) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. Z 2021 r. poz. 305),
- 22) Ustawa z dnia 11 września 2019 roku prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. 2022 r. poz. 1634),
- 23) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 289),
- 24) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781),
- 25) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1491),
- 26) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1510,1700, 2140),
- 27) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. 2017 poz. 2447),

- 28) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598),
- 29) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245),
- 30) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. Nr 81 poz. 448),
- 31) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- 32) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 969 z późn. zm.),
- 33) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2021r. Poz. 1119 z późn. zm.),
- 34) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479),
- 35) Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967),
- 36) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U z 2022 r. poz. 1692 z późn. zm.),
- 37) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1).

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym zostały zaliczone te, które mają na celu zapewnienie mieszkańcom gminy minimalnego poziomu bezpieczeństwa socjalnego i które muszą być przez gminę zrealizowane w tym: udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych, świadczenie usług opiekuńczych, kierowanie do domów pomocy społecznej oraz sprawianie pogrzebu. Obowiązkiem gminy jest także utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej oraz zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników. Zadaniem obowiązkowym gminy stało się również opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym realizujemy następujące świadczenia:

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

1. **Zasiłki stałe** (finansowane z budżetu państwa) – świadczenia przysługujące osobom całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe – zasiłki wypłacono

38 osobom w łącznej kwocie 208 337,07 zł. (liczba osób w rodzinach 43).Wymagane zaświadczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym z PCPR.

2. **Zasiłki okresowe** (dotowane z budżetu państwa) – przysługują w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny – wypłacono 62 osobom w łącznej kwocie 94 539,51 zł. Zasiłki stałe i okresowe tracą na wartości z powodu wysokiej inflacji.

3. **Zasiłki celowe** (w formie gotówkowej lub w naturze) – wypłacono 109 osobom (liczba osób w rodzinach 199) w łącznej kwocie 65 430 zł) w tym specjalne zasiłki celowe (przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach) – 17 osobom na kwotę 8355 zł. (liczba osób w rodzinach 28 osób). Świadczenia w/w w 95% wypłacane są w formie bezgotówkowej – zakup żywności (bony towarowe), opału wraz z dowozem, leków (zapłata przelewem na rzecz apteki), odzieży, obuwia, zapłata za energię elektryczną, przyborów szkolnych czy pokrycie kosztów leczenia, a także w formie przelania środków finansowych w celu pokrycia zadłużenia podopiecznego np. zaległości w czynszu.

W roku 2022 pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 788 wywiadów środowiskowych i wydali 939 decyzji przyznających świadczenia, z 1307 osobami przeprowadzono pracę socjalną. Było 1 odwołanie do SKO. (decyzja do ponownego rozpatrzenia)

Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

- a) praca socjalna czyli działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, praca socjalna zajmuje szczególne miejsce w ustawie o pomocy społecznej, której prowadzenie od roku 2004 jest zadaniem obowiązkowym gminy. Realizowane w jej ramach działania są nakierowane na poprawę funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzone:
- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej.
 - ze społecznościami lokalnymi w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności

b) realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 145 142,73 zł z czego 116 114,18 zł (80 % stanowiły środki budżetu państwa a 29 028,55 zł - 20% środki własne).

Programem objętych zostało 300 osób (z tego 177 dzieci w stołówkach szkolnych) oraz w barze na terenie miasta (127 osób skorzystało z bonów żywnościowych). Z programu sfinansowanych zostało 19 751 posiłków.

c) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania były świadczone dla 40 osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, chorych, wymagających pomocy innych osób (zadania realizuje 6 opiekunek)

d) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób starszych z zaburzeniami psychicznymi - usługi były świadczone dla 4 osób (zadanie realizuje 1 pielęgniarka z odpowiednimi uprawnieniami)

e) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi – usługi były świadczone dla 38 dzieci przez wskazanych terapeutów,

f) zapewnienie schronienia w schronisku dla bezdomnych – w schronisku zamieszkiwało 4 osoby przez cały rok; w okresie jesienno – zimowym następuje wzrost liczby korzystających w tym 2 mieszkańców innej gminy), wydatki związane z utrzymaniem schroniska wyniosły 2 314,33 zł. Schronisko (pomieszczenia) zostały pomalowane przez użytkowników. W okresie zimowym Schronisko jest w stanie przyjąć 8 osób. Schronisko jest kontrolowane przez Powiatową Stację Sanitarno -Epidemiologiczną dwa razy w roku.

g) sprawienie pogrzebu - 1 osoba, MOPS również zorganizował pochówek szczątków ludzkich które zostały znalezione w czasie prac przy budowie ronda ks. Jerzego Popiełuszki, wykonaliśmy to na polecenie Prokuratury Rejonowej w Radzynie Podlaskim, wspólnie z SP ZOZ i PUK Radzyń Podlaski dokonaliśmy pochówku dzieci nienarodzonych w m-cu październiku, koszt 6 704,29 zł

h) kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej – dla 26 osób (w ciągu całego 2022 r.) Koszty pobytu osób w wysokości 733 672,80 zł (w roku 2021 643 485,04 zł). Jest to bardzo znaczący koszt w budżecie MOPS i wzrasta z roku na rok. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby

pełną odpłatność. Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W mieście Radzyń Podlaski obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok wzrasta z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych. Przeciętny koszt pobytu w DPS w roku 2022 to kwota ok 4200 zł. W roku 2023 przewidywany koszt już będzie wynosił ok 5300 zł. Na koniec 2022 r. w kolejce czekały 3 osoby, które kwalifikowały się do umieszczenia w DPS i w roku 2023 będą tam umieszczone.

i) świetlice środowiskowe – funkcjonują przy Szkole Podstawowej Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 2, i czynne są w dni powszednie przez 3 godziny dziennie. Uczęszczało 40-45 dzieci. Koszt działalności świetlic wyniósł 20 607,87 zł. W okresie wakacji i ferii zimowych świetlice są nieczynne.

j) praca z rodziną dysfunkcyjną (zagrożoną odebraniem dziecka bądź z rodziną z której odebrane zostały dzieci przez asystenta rodziny we współpracy z Kuratorami sądowymi i pracownikami socjalnymi. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca z rodziną odbywa się za jej zgodą i z jej aktywnym zaangażowaniem w proces realizacji założonego planu (wydatki na asystenta 55 320,45 zł).

Do zadań własnych o charakterze fakultatywnym zostały zaliczone te zadania, których realizacja wynika z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców, a ich wykonanie może być uzależnione od możliwości finansowych gminy np. wypłacanie zasiłków celowych, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie się.

Pomoc społeczna jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania zmierzające poprzez pracę socjalną - do przezwyciężania trudności określonych jako czasowe, własnymi siłami, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Program jest realizowany poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego w dniu 2 czerwca 2011r. uchwałą Rady Miasta, złożonego z przedstawicieli instytucji działających w tym zakresie (MOPS, policja, kuratorzy sądowi, MKRPA, pedagodzy szkolni,). Obsługę organizacyjno -techniczną zapewnia MOPS w Radzynie Podlaskim. Natomiast członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. W roku 2022 wpłynęło 33 Niebieskich Kart, 26 kart wpłynęło z policji, 7 kart od pracowników socjalnych. W 5 przypadkach powiadomiono Prokuraturę Rejonową o stosowaniu przemocy w rodzinie, w 6 przypadkach poproszono Sąd o wgląd w sytuację rodziny, zamknięto procedury w 17 przypadkach. Utworzono 33 grupy robocze na podstawie sporządzonych wcześniej Niebieskich Kart. Grupy robocze prowadzą działania w zakresie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej zarówno wobec osób doświadczających jak i sprawców przemocy. W ramach obowiązków służbowych pracownicy socjalni podejmują działania interwencyjne w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i przekazują informacje o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny liczył w roku 2022 20 osób. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Radzyń Podlaski na lata 2021-2025. W roku 2022 pracownicy socjalni tut. Ośrodka skierowali 3 wnioski dotyczące wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w DPS bez jej zgody (w przypadku, gdy osoba wymagająca skierowania do DPS, ze względu na swój stan zdrowia, nie była zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraziła zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagrażał jej życiu – MOPS występował do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do DPS bez zgody strony). W ubiegłym roku sąd wyraził zgodę na umieszczenie 2 osób na wniosek MOPS w DPS.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MOPS realizują również zadania polegające na występowaniu do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno - wychowawczą i zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem. W roku 2022 MOPS 15 razy wystąpił z takim wnioskiem. Pracownicy socjalni w 2022 roku wystąpili do MK ds. RPA z 18 wnioskami o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Komisja w 10 przypadkach skierowała wnioski do sądu o leczenie przymusowe.

Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa nałożyła na samorządy gminne nowy obowiązek ponoszenia kosztów pobytu dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej. W roku 2022 MOPS wydatkował na ten cel 175 166,13 zł (w roku 2021 kwota 127 373,71 zł). W pieczy zastępczej przebywa 24 dzieci.

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne: zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie, oraz świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy – wypłacono w wysokości 5 815 454,31, w tym jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: 80 dzieci kwota 80 000 zł (w roku 2021 101 dzieci), (Dane USC zgony - 140, urodziło się 80 dzieci przyrost ujemny 60 osób).

Świadczenie 500+ - MOPS wypłacał to świadczenie od 1 kwietnia 2016 r. Do dnia 31 maja 2022 r. wypłacono 6 307 688,75 zł, Od dnia 1 stycznia 2022 r. wnioski przyjmuje i wypłaca ZUS.

W roku 2021 MOPS przejął od Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu przyjmowanie wniosków i realizację wypłat zasiłków szkolnych i stypendiów szkolnych. Kwota wypłaconych świadczeń w roku 2022 to 162 406 zł, stypendia 157 906 zł, zasiłki szkolne 4500 zł (114 dzieci stypendia, 9 dzieci zasiłek szkolny).

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Wypłacono łącznie z tytułu świadczenia z funduszu alimentacyjnego 626 835,21 zł . Liczba uprawnionych do otrzymania świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 115 osób. Liczba dłużników alimentacyjnych na terenie miasta: 86. Dłużnicy alimentacyjni zwrócili do końca grudnia 2022 r. 369 490,99 zł (w roku 2021 318 168, 09 zł).

W roku 2022 Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS w Radzynie Podlaskim wydał 1253 decyzje administracyjne, (848 decyzji dot. zasiłków rodzinnych, 18 decyzji dot. świadczenia wychowawczego 500+, 139 decyzji dot. Funduszu alimentacyjnego), 248 decyzji dotyczących stypendium szkolnego.

W roku 2022 od decyzji wydanych przez Dział świadczeń rodzinnych odwołało się 10 osób, w 3 przypadkach SKO Biała Podlaska utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy, w 4 przypadkach rozstrzygnęło na korzyść skarżących, w 3 przypadkach do 31.12 2022 r. SKO nie rozpatrzyło decyzji.

Dodatki mieszkaniowe

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Koszty obsługi tego zadania obciążają Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wydatki w roku 2022 wyniosły 428 991,95 zł . Wartość wypłaconych dodatków w stosunku do roku 2021 zwiększyła się (328 632,46 zł) , wpłynęło 453 wnioski, wydano 441 decyzji przyznające dodatek, 12 decyzji odmownych (wnioski nie spełniały kryteriów: za wysokie dochody, lub za duża pow. lokalu). Dzięki możliwości przeprowadzania wywiadów środowiskowych zwiększyły się szanse eliminowania przypadków pobierania świadczenia przez osoby nieuprawnione. Odwołań do SKO nie było.

Dodatki energetyczne

Przyznawanie i wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. Z 2019 r. poz. 775).

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy po otrzymaniu dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego.

W roku 2022 do tut. Ośrodka nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie dodatku energetycznego. Było to związane z wprowadzeniem z początkiem roku 2022 , tzw. dodatku osłonowego. MOPS zrealizował jedynie wypłaty wynikające z decyzji obowiązujących do 30.06.2022 r., czyli wniosków złożonych do końca grudnia 2021 r., na kwotę 5100,34 zł.

Dodatki osłonowe

MOPS realizuje ustawę z dnia 17 grudnia 2021r. (Dz. U. z 2022 r. poz 1.) o dodatku osłonowym. Liczba gospodarstw które złożyły wniosek to 1930. Łączna kwota wypłaty 1 216 606,12 zł.

Dodatki węglowe

Od września 2022 r. MOPS rozpoczął nowe zadanie, mianowicie realizację ustawy o dodatku węglowym z dnia 5 sierpnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692). Do końca listopada płynęło 1640 wniosków. Po rozpatrzeniu i weryfikacji złożonych dokumentów wydano 1433 decyzje o przyznaniu świadczenia, na kwotę 4 299 000 zł. Pozostałe wnioski zostały pozostawione bez rozpatrzenia lub postępowanie zakończyło się decyzją odmowną. Wypłaty zrealizowano w czterech transzach.

Dodatki dla gospodarstw domowych

Od września 2022 r. MOPS rozpoczął jeszcze jedno zadanie , realizację ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz U. 2022 r. poz. 1967). Wpłynęły 133 wnioski, Wypłata na kwotę 214 000 zł. Wszystkie te dodatkowe zadania wykonaliśmy bez zatrudniania dodatkowych osób.

W/w zadania nie wchodzą do katalogu zadań pomocy społecznej

Inne zadania

Zgodnie z Uchwałą RM Nr 85 z dnia 27 maja 2014 r. MOPS w Radzynie Podlaskim przyjmuje wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny i po weryfikacji oraz przysłaniu z Wytwórni Papierów Wartościowych te Karty wydaje. W roku 2022 przyjęto 230 wniosków i wydano 481 Kart Dużej Rodziny (481 karty tradycyjne, 483 karty elektroniczne).. Jest to zadanie zlecone.

- wydawanie decyzji w sprawie prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej na podstawie ustawy z dnia 27.08.2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- wydawanie decyzji dotyczących pobytu podopiecznych w Dziennym Środowiskowym Domu Pomocy w Radzynie Podlaskim na ul. Bulwary
- wypłacanie wynagrodzenia dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi całkowicie,
- współpraca z Caritas Diecezji Siedleckiej, Kościołem Wiary Ewangelicznej oraz PCK w zakresie weryfikacji prawa do otrzymania żywności ,
- współpraca ze Stowarzyszeniem ANTIDOTUM (Ośrodek dla osób uzależnionych, MOPS umieścił w ośrodku 2 osoby które wyraziły zgodę na terapię, są to osoby ze Schroniska Miejskiego),

- współpraca z Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie (dyżur psychologa, porady tylko dla ofiar przemocy),
- wydawanie zaświadczeń do programu „Czyste Powietrze”,

Pomoc obywatelom Ukrainy realizowana ze środków funduszu pomocy.

- Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami 43 197,77 zł,
- zapewnienie posiłku dzieciom i młodzieży w szkołach i przedszkolach 19 266,10 zł,
- stypendia szkolne 5152 zł,
- jednorazowe świadczenie „300” 96 083,60 zł,
- zapewnienie wyżywienia i zakwaterowania obywatelom Ukrainy 739 960 zł.
- Program Aktywizacja i Integracja (PAI) we współpracy z PUP Radzyń. Wśród problemów lokalnego rynku pracy szczególną rolę odgrywa kwestia trwałego oddalenia się od rynku pracy osób bezrobotnych systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w związku z czym stanowiąca trudną do zaktywizowania grupę klientów. Główne czynniki utrudniające ww. grupie osób powrót na rynek pracy to: niska motywacja do podjęcia zatrudnienia (otrzymywane świadczenia socjalne są postrzegane jako łatwiejszy sposób zdobycia środków finansowych niż wysiłek i czas poświęcony na aktywizację zawodową).

Od 1 września 2019 r. MOPS rozpoczął realizację Projektu pt. „Oddzielenie pracy socjalnej od pracy administracyjnej” w ramach działania 2.5. Skuteczna pomoc społeczna Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Celem projektu było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych w tut. Ośrodku. Zakładany czas projektu: od dnia 01.09.2019 r. do 28.02.2022 r. Całkowita wartość projektu wyniosła 404 441,50 zł. Projekt został w całości sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Analizując dynamiczne zmiany społeczne Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim chce wprowadzić rozwiązanie, które będzie przyjazne każdej osobie i rodzinie zgłaszającej potrzebę pomocy w trudnej sytuacji życiowej.

Miasto Radzyń Podlaski w roku 2022 przystąpiło do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Program realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim. Wsparcie w ramach Programu było finansowane w całości ze środków Funduszu Solidarnościowego. Kwota którą Ośrodek pozyskał to 57 900 zł. MOPS zatrudnił 2 asystentów na umowę – zlecenie. W roku 2023 MOPS stara się o pozyskanie większych środków i zatrudni 5 asystentów.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o

rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.) albo orzeczenie równoważne do w/w.

Opisany w sprawozdaniu rocznym katalog zadań realizowanych w 2022 roku przez Ośrodek będzie w roku 2023 modyfikowany i aktualizowany. Część obecnie realizowanych przedsięwzięć będzie kontynuowana, niektóre w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby ulegną modyfikacji i rozbudowie. Planowany jest dalszy rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację postawionych przed Ośrodkiem zadań. Chcemy nadal podnosić jakość usług, rangę i prestiż Ośrodka, zwiększać potencjał kadry pracowników ośrodka.

Rok 2022 MOPS zamknął bez jakichkolwiek zobowiązań. Udało się zaoszczędzić część środków które zostały w kasie Urzędu Miasta.

Współdziałanie z instytucjami i organizacjami

W związku z realizacją zadań MOPS współpracuje z instytucjami, organizacjami takimi jak:

- **Sąd** – Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Wydział Karny – współpraca z kuratorami sądowymi w ramach pracy socjalnej nad indywidualnym przypadkiem szczególnie w rodzinach objętych kuratelą i wobec osób opuszczających zakład karny. Współpraca z Komornikiem Sądu Rejonowego w sprawach potrąceń alimentacyjnych z wypłacanych zasiłków, współpraca asystenta rodziny z kuratorami w sprawach rodzin dysfunkcyjnych, gdzie zagrożone jest dobro i bezpieczeństwo dzieci.
- **Policja** – współpraca z dzielnicowymi, którzy towarzyszą w miarę potrzeb pracownikom socjalnym przy wywiadach w szczególnie trudnych niebezpiecznych środowiskach, wymiana informacji oraz współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta-przeciwdziałanie przemocy,
- **Prokuratura** – zgłaszanie ujawnionych przestępstw i występowanie z wnioskami o ubezwłasnowolnienie podopiecznych w szczególnych sytuacjach,
- **Zakłady Karne** – przeprowadzanie wywiadów dotyczących sytuacji rodzinnej i materialnej rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności, informacja ze strony zakładów karnych o mieszkańcach Radzyna opuszczających zakład karny,
- **Powiatowy Urząd Pracy (PUP)** – uzyskiwanie przez MOPS informacji o aktualnych ofertach pracy i wymiana informacji na temat aktywności bezrobotnych oraz aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, współpraca w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,
- **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności** – kierowanie podopiecznych niepełnosprawnych do Zespołu w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- **Wydziały Urzędu Miasta Radzyń Podlaski** – wymiana informacji dotyczących ewidencji ludności, sprawy mieszkaniowe, współpraca z Miejską Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Struktura organizacyjna

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno - finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

Celem wykonania omówionych w poprzednich rozdziałach zadań zleconych do realizacji Ośrodkowi, wprowadzona została struktura organizacyjna, w skład której wchodzi dział i komórki organizacyjne odpowiednio przygotowane do realizacji odpowiednich zadań.

W skład Ośrodka wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska samodzielne:

1. Kierownik
 2. Księgowość i kadry
 3. Świadczenia rodzinne
 4. Pracownicy socjalni
 5. Dodatki mieszkaniowe
 6. Asystent rodziny
 7. Informatyk
 8. Opiekun Schroniska
 9. Opiekunki osób starszych
- 2 osoby na umowę- zlecenie sprzątaczką i goniec.

Na dzień 31.12.2022 r. Ośrodek zatrudniał 28 pracowników.

Potrzeby miasta w zakresie pomocy społecznej:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim stara się łagodzić sytuację osób i rodzin poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, aktywizowania społeczności lokalnej. Należy jednak zaznaczyć, że same tego rodzaju działania, mimo że są niezwykle ważne i potrzebne, nie rozwiążą wszystkich istniejących problemów. Osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej należy w pierwszej kolejności udzielić odpowiedniego wsparcia finansowego na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i zapewnienie godnych warunków życia. Ograniczenia w tym zakresie powodują, że uaktywnienie tych środowisk jest bardzo trudne, a czasem wręcz niemożliwe. Obniżanie środków na pomoc społeczną może zatem prowadzić do marginalizacji części mieszkańców miasta, powodując w efekcie ich społeczne wykluczenie.

- niezbędne jest utrzymanie środków przeznaczonych na wypłatę zasiłków celowych na poziomie z roku 2022,

- w 2022 r. o 2 zwiększyła się liczba osób umieszczonych w DPS; Koszt ogólny w roku 2022 to 733 672,80 zł ; konieczne jest więc zapewnienie odpowiednich środków w budżecie miasta, tym bardziej, że pojawiły się nowe osoby, które będziemy zmuszeni skierować do placówek, (może być również, np. postanowienie sądu o konieczności umieszczenia w DPS).